

siddet paa deres Ejendomme allerede inden Krigen, før den lave Kronens Tid, som har betalt af paa deres Gæld, og som under de gode Konjunkturer er blevet velhavende. For dem vil det være af Betydning, om man gennemfører Besparelser, der giver Mulighed for Skattelettelser, og om man nedsætter Lønnen. For Gaardmands- og Husmandsstanden er Udgifter til Lønninger og Skatter kun en meget ringe Del af den samlede Udgiftspost, det er først, naar vi kommer op paa de store Ejendomme, det har nævneværdig Betydning. Derfor vil disse Forslag blive en Skuffelse, og det foreliggende Forslag, som rører ved det vigtigste Punkt, hvor man skulde hjælpe Landbruget, vil, som det er forment, heller ikke faa nævneværdig Betydning.

Jeg beklager derfor i høj Grad, at man ikke har villet tage Hensyn til de Ønsker, jeg fremsatte ved første Behandling, og som jeg ogsaa har fremdraget i Udvalget, men som er blevet afvist at den højtærede Justitsminister. Jeg beklager i høj Grad, at man ikke vil medtage et Moratorium omhandlende de Prioriteter, der er optaget i Perioden under den lave Krone, begrænset til disse Prioriteter, hvilket kunde være af meget stor Betydning til Fremme af frivillig Akkord i Landbruget, for saa vilde Kreditorerne være mere villige til en saadan frivillig Akkords Opnaaelse. Jeg beklager i høj Grad, at man ikke har villet gaa med til Forslaget om Overførelse til løs Gæld af den Del af Pantegælden, som ligger langt ud over den virkelige Værdi i faste Ejendomme ude i Landet. Den ærede Ordfører var inde paa det Forhold og sagde, at vel rørte man ikke ved det, men han haabede, at der alligevel kunde opnaas noget i den Henseende, fordi disse Udvalg maaske ved Forhandling kan faa et Resultat ogsaa med Pantekreditorerne. Ja, det er jo et Haab, som den ærede Ordfører kan have, men som jeg tror i høj Grad vil blive beskæmmet, for det er givet, at de Kreditorer, der har de første Prioriteter, ikke vil bøje sig med deres Pantesikkerhed for dem, der ligger bagefter. Det vil derfor være uhyre vanskeligt at opnaa noget, naar man ikke vil medtage en Overførelse af den Pantegæld, som er stiftet under den lave Kronkurs, og som overstiger Ejendommens Værdi, til den løse Gælds Regler for Tvangsakkord. Den ærede Ordfører udtalte, at det var af Hensyn til Landbrugets Kreditgivning, og man kunde maaske let her komme til at tage med den ene Haand, hvad man gav med den anden, hvis man gik med til noget af det, vi havde tænkt og ønsket og stille

Forslag om. Det forekommer nu mig, at man i høj Grad har overvurderet Kreditgivningen i Landbruget som en Fordel for Landbruget. Naar man ser det Resultat, der foreligger for Øjeblikket, at vi har forøget vor Pantegæld med over 1 500 Mill. Kr. i de 5—6 Aar, er der ingen Tvivl om, at enhver vil erkende, at det er netop den største Ulykke for det danske Landbrug, at det har kunnet optage Prioriteter, der ligger langt ud over den virkelige Værdi af Landejendommen. Jeg beklager i høj Grad, at Regeringen i Udvalget har afvist et Forslag om Konvertering af de sekundære Laan i Landbruget, saaledes at der kunde opnaas billigere Rentevilkkaar end for Øjeblikket. Det forekommer mig, og det er blevet fremhævet fra vor Side, at det er meget vanskeligt for Rigsdagen og Regeringen, som har gennemført Forslag af lignende Karakter for de sønderjydske Landsdele, at afvise Ønsker om tilsvarende Forslag, der skulde gælde Landboere Nord for Kongeaaen, som efter min Opfattelse er lige saa uskyldige i de vanskelige Forhold som de, der bor Syd for Kongeaaen.

Det Forslag, der nu foreligger, er derfor efter min Mening i Virkeligheden en meget tynd Kop Te, man serverer for det kriserammede Landbrug, men da de økonomiske Vanskeligheder er saa store for Landbruget, vil vi selvfølgelig ikke stemme imod at hjælpe det, selv om det er aldrig saa lidt. Vi vil være med til at bidrage vort til, at den Smule, der indeholdes i det foreliggende Lovforslag, kommer Landbruget til gode, for dog at give dem en lille Haandsrækning, men jeg vil ikke være med til at tage Ansvaret for, at man ved en Lovgivning som denne i Virkeligheden vil stikke Befolkningen Blaar i Øjnene ved at sige til den, at her opnaas en betydelig Hjælp til Nedbringelse af disse Overprioriteringer. Derfor er det, jeg har villet gøre disse Bemærkninger, førend Lovforslaget kom til Afstemning, men, som sagt, for at være med til at give den Smule Haandsrækning, her er Tale om, vil jeg anbefale Tingets Medlemmer at stemme for Lovforslaget ved den endelige Vedtagelse her i Tinget.

Formanden: Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem med sin Udtalelse om, at man vilde stikke Befolkningen Blaar i Øjnene, ikke har tænkt paa, at Lovforslaget er fremsat i den Hensigt.

Axel Møller: Vi er fra konservativ Side ikke paa alle Punkter tilfredse med Lovforslagets Afattelse, og vi nærer heller